

Åpen høring i Stortingets familie- og kulturkomite torsdag 18. februar 2016

IKO – Kirkelig pedagogisk senter takker for anledningen til å uttale seg, og gir med dette høringssvar med merknader til Forslag om å presisere reglene om dokumentasjon og vurdering i barnehageloven

I høringssvar fra januar 2015 støttet IKO forslaget om å innlemme barnehagens arbeid med dokumentasjon og vurdering til barnehagelovens §2, men med merknader.

IKO mener at Lovproposisjon 33 kapittel 6 med formuleringen «Forslag om å presisere reglene om dokumentasjon og vurdering i barnehageloven» underkommuniserer de potensielle endringene lovforslaget innebærer. Når vi leser departementets argumentasjon i forslaget samlet, legger den potensielt til rette for betydelige endringer av barnehagens arbeid med dokumentasjon og vurdering. Vi vil trekke fram tre perspektiv:

- hvordan begrepene dokumentasjon og kartlegging fortolkes
- barnehageeiers ansvar
- foreldrenes rolle

Dokumentasjon og kartlegging

Departementet viser til en rapport om «Vurdering av verktøy som brukes til å kartlegge barns språk i norske barnehager» fra 2011 der kartlegging språklig sett, i vid betydning, betyr omtrent det samme som dokumentasjon. Proposisjonen bygger, etter IKOs forståelse, opp til en tenking som definerer bruk av observasjons- og kartleggingsverktøy som dokumentasjon. I barnehagelærerens praksis er dokumentasjon sentralt, og kartlegging av enkeltbarn tidvis nødvendig, men IKO er kritiske til at det defineres som det samme. Vi vil gi to eksempler til sammenlikning: Å gjenkalle opplevelser sammen med barn, formulere fortellinger om det man har gjort i en gruppe og synliggjøre det for personalet, andre barn eller foreldre, muntlig i tekst eller bilder, er noe annet enn å observere enkeltbarn og skravere ferdighetene i et skjema. Det første omtales ofte som pedagogisk dokumentasjon, det andre som kartlegging. Begge deler kan utføres med stort ansvar, faglighet og skjønn, men det er ikke det samme, og et presist fagspråk bidrar til å synliggjøre det. Upresise samlebetegnelser gjør det vanskeligere å være bevisst at ulike anliggender knytter seg til forskjellige arbeidsformer.

Departementet presiserer på side 46 at det ikke har vært deres intensjon å legge opp til at barns kompetanse eller prestasjoner skal måles gjennom bruk av kartleggingsverktøy. IKO mener det er grunn til å stille spørsmål ved om det er nettopp det dette lovforslaget muliggjør, ved å definere kartlegging som dokumentasjon.

Barnehageeiers ansvar

IKO stiller ikke spørsmål ved barnehageeiers ansvar for at barnehagen drives i tråd med barnehageloven, gjeldende forskrifter og barnehagens fastsatte vedtekter. Men vi er spørrende til det paradoksale i følgende formulering:

«Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver plasserer et særlig ansvar for å iverksette og lede barnehagens arbeid med planlegging, dokumentasjon og vurdering på barnehagens styrer. Departementet forutsetter at eier i sin styringsutøvelse vurderer det pedagogiske personalets kompetanse til å ta dette ansvaret.» Prop. 33 6.6.3 s.49

IKO ser det som en forutsetning at eier vurderer styrers kompetanse ved ansettelse. Følgelig har styret kompetanse til å ta dette ansvaret. Det stilles ikke krav til eiers kompetanse. Valg av former for planlegging, dokumentasjon og vurdering av det pedagogiske arbeidet til enkeltbarnets og barnegruppens beste, må tilligge dem som har faglig kompetanse til å foreta valgene. Ikke alle eiere av barnehager, eksempelvis menighetsråd eller kommunestyre, har barnehagefaglig kompetanse. Uten denne kompetansen, og den nære kjennskapen til barnegruppen, synes det vanskelig å foreta faglige og skjønsmessige valg. Mange av de eierne IKO kjenner til er klar over dette, og har tillit til at styrene ivaretar den faglige ledelsen av barnehagen i tråd med de fastsatte rammene.

Foreldrenes rett til samtykke

Barnehageloven §1 *Barnehagens formål* sier at

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barns behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling

Foresattes rett til medvirkning og samarbeid innebærer etter IKOs mening langt mer enn lovproposisjonens formuleringer om rett til innsyn og informasjon. Proposisjonens formulering i punkt 6.6.2, s.47 «Når foreldrene takker ja til et barnehagetilbud, gir foreldrene samtidig sin aksept til at barnehagene behandler de opplysninger som er nødvendig for at barna skal få et godt pedagogisk tilbud» mener vi ikke tar på alvor Barnehagelovens § 1 første ledd. Barnehage er en rett, ikke en plikt. Foreldrene velger hvordan de vil organisere hverdagen for barnet, og har ansvar for å ivareta sitt barns beste, også når barnet er i barnehagen. Samarbeid med hjemmet, den gjensidige kommunikasjonen og informasjonsutveksling er en forutsetning for å legge til rette for et godt pedagogisk tilbud for det enkelte barn. IKO mener dette må tydeliggjøres.

Sammenhengen mellom lov og rammeplan

Rammeplanen *kapittel 4 Planlegging, dokumentasjon og vurdering* sier at

Viten om personalets arbeid og barns virksomhet i barnehagen er viktig som grunnlag for barnehagens utvikling. Dokumentasjon kan være et middel for å få fram ulike oppfatninger og åpne for en kritisk og reflekterende praksis. (side 55)

KIRKELIG PEDAGOGISK SENTER

Rammeplanen kap 4. er foreløpig gjeldende for hvordan arbeidet med dokumentasjon og vurdering skal praktiseres. Vi er kjent med at det skal komme en ny rammeplan, men vi vet ikke noe om hva den vil foreslå på dette feltet. Hvordan loven fortolkes i rammeplanen er retningsgivende for hvordan barnehagene i forholder seg til arbeidet med dokumentasjon og vurdering. IKO vil derfor anbefale Stortingets Familie- og kulturkomite å utsette dette lovforslaget, og dermed åpne muligheten for å se det i sammenheng med det kommende rammeplanforslaget.

Marianne Uri Øverland
Direktør

Marte Eriksen
Barnehagerådgiver

Besøksadresse:	Postadresse:	Telefon: 22 59 53 00	Bankgiro: 3000.15.03827	Organisasjonsnummer:
Colletts gate 43	Pb. 2623 St. Hanshaugen	Telefaks: 22 59 53 01	IBAN nr:	NO 960 496 582
0456 Oslo	0131 Oslo	E-post: iko@iko.no	NO19 3000.15.03827	
		Internett: www.iko.no		